

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan avdeor, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopiši naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Dve železi v ognju.

Bivši nemški kancelar Bismarck se je neki po-
našal v državnem zboru, da ima on vedno dve že-
lezi v ognju. Pri drugi priliki je pa rekel, da je
Nemcem najbližji pot v Peterburg. Tem njegovim
besedam pa svet ni obračal dovolj pozornosti. Ljudje
so mislili, da državni kancelar s tem le hoče stra-
šiti Francoze. Morda so baš zaradi svoje odkrito-
srčnosti te besede vzbudile manje pozornosti, kakor
so je zaslužile.

Te dni so „Hamburger Nachrichten“ pojasnile
popolnoma pomen Bismarckovih besed. Nemčija je
bila v zvezi ne le z Avstrijo in Italijo, temveč na
drugi strani tudi v tajni zvezi z Rusijo. Da to ni
bilo lepo in pošteno, si lahko vsakdo misli, ako po-
vemo, da je trodržavna zveza naperjena proti Ru-
siji in Franciji, nemškoruska zveza je pa bila na-
perjena v prvi vrsti proti Avstriji. Knez Bismarck
je torej tiral dvoumno politiko.

Stari liejak je imel vse tako urejeno, da se bi
mu niti očitati ne bilo moglo, da se Nemčija ne
drži obeh pogodb. Trodržavna zveza je imela jedino
namen vsako njenih zaveznic braniti, če bi bila na-
padena od dveh strani. Tega se pa Avstriji ni bilo
bati, dokler je v prijateljstvu z Italijo. Zato bi
Nemčija niti v položaj ne bila prišla, da bi morala
varovati avstrijske koristi. Zveza med Nemčijo in
Avstrijo je bila za Avstrijo brez najmanjše vred-
nosti. Vrednost je pa le imela za Nemčijo. Varovala
je je hrbet, ko bi bila napadena od Francije in še
kake druge države. Bismarck je z avstrijske zvezo
zavaroval Nemčiji hrbet tudi za slučaj, ko bi Ru-
sija nakrat odpovedala zvezo in se zvezala iz ka-
terege koli si bodi vzroka s Francijo.

Nemčija je Rusiji bila obljubila, da bode po-
speševala njeno balkansko politiko. To je tudi de-
lala. V balkanskih zadevah je Nemčija podpirala
Rusijo. Nemški zastopnik v Sofiji je kaj prezirljivo
postopal s knezom Ferdinandom. Za Avstrijo bi pa
zveza z Nemčijo le tedaj bila imela kaj veljave, da
je Nemčija zavezana varovati tudi avstrijske koristi
na Balkanu. O tem Nemčija ni hotela nikdar ničesa
slišati. Še celo, ko je odstopil knez Bismarck, so
njegova glasila z vso odločnostjo zagotavljala, da
Nemčija ni dolžna braniti avstrijskih koristi na

Balkanu. Da Nemčija je delala na to, da pride do
vojne med Avstrijo in Rusijo zaradi bolgarskega
vprašanja. Leta 1887. so bile razmere skrajno na-
pete. Le miroljubnosti ruskega cara Aleksandra III.
in previdnosti Kalnoyjevje politike se je zahvaliti,
da ni Avstrija prišla do vojne z Rusijo. Nemčija bi
bila te vojne le vesela. Stari Bismarck bi bil imel
zopet priložnost, da bi bil igral ulogo „poštenega
mešetarja“. Seveda njegovo mešetarstvo bi bilo ja-
valjne imelo za Avstrijo ugodne posledice.

Namen taki politiki je očividni. Knez Bismarck,
star sovražnik Avstrije, je hotel jako oslabiti našo
državo, da tako poprej nemške pokrajine naše države
pripadejo k zjedineni Nemčiji. Zato se bivši kan-
celar ni zadovoljeval le s tem, da je z unanjo po-
litiko vodil Avstrijo za nos, temveč je izkoriščal
tudi zvezo z Avstrijo v to, da je uplival na avstrij-
sko notranjo politiko in tako oviral razvoj avstrij-
skega slovanstva. Bilo mu je namreč na tem, da
avstrijsko nemštvo močno ostane, da bode moglo
pospeševati njegove namere. Znano je, da je grof
Kalnoy vsled Bismarckovega uplivanja se močno
upiral Taaffejevi vsem narodnostim pravični politiki.
To je največ krivo, da Taaffe ni vedno hodil po
poti, katero je bil zastopil.

Knez Bismarck je tudi naravnost pokazal svoje
nasprotje Taaffejevi politiki. Ko je bil nekoč nemški
cesar prišel na Dunaj, je pri odlikovanjih, ki so obi-
čajna ob tacihi prilikah, bil popolnoma prezrl grofa
Taaffeja, dočim je ogerski ministerski predsednik bil
odlikovan z visokim redom. Ta odlikovanja so se
seveda bila izvršila po nasvetu kneza Bismarcka.
Kancelar se je nadejal, da s tem onemogoči grofa
Taaffeja, češ, ministerski predsednik vendar ne more
biti mož, s katerim je tako malo zadovoljen vladar
države, s katero smo v zvezi. Svojega namena knez
Bismarck ni bil dosegel, kajti avstrijski vladar je
previsoko cenil zasluge grofa Taaffeja za državo in
se ni dal uplivati iz Berlina, da bi ga odpustil.
Nemška vladna glasila so tudi navadno vedno ka-
zala sovraštvu do grofa Taaffeja.

Sedaj se vidi, kako prav so imeli tisti slo-
vanski poslanci, ki so slednje leto svarili pred zvezo
z Nemčijo in priporočali boljše sporazumljenje z Ru-
sijo. Če tudi so vladni listi zabavljali proti njim,
vendar so dogodki pokazali, da je v unanji politiki

mladočeska „čudna družba“ imela prav. Da so od
ločilni krogi o pravem času poslušali Mladočeha, bi
gotovo Avstrija sedaj imela dosti večji upliv na
Balkanu, kakor ga tako ima. Sedanji minister una-
njih stvari je nekoliko poslušal te mladočeske gla-
sove, oziroma politični dogodki so ga pripravili, da
je zblížal se z Rusijo in se zlasti glede balkanske
politike nekaj z njo dogovoril. Pri tem pa ni po-
stopal tako, kakor nemški kancelar Bismarck, ki je
skrivaj roval proti Avstriji. Grof Goluchowski se je
dogovarjal z vednostjo Nemčije z Rusijo. Najnovejša
razkritja o nemškoruski zvezi bodo pač voditelja
naše unanje politike nagibala na to, da bode hodil
še dalje po poti, katero je nastopil in se bode tudi
on ravnal po geslu starega Bismarcka, da je vedno
treba imeti dve železi v ognju in se ne bode dal
več voditi na migljeje iz Berlina. Upliv, katerega
je imela Nemčija na našo državo, nadejamo se, da
preneha, kar bode blagodejno uplivalo tudi na av-
strijsko notranjo politiko in se pospeševanje nem-
štva ne bode več smatralo za državno korist.

Iz proračunskega odseka.

Na Dunaju, 27. oktobra.

Končno je v proračunskem odseku prišla na
razpravo velepolitična postavka „Dispozicijski
fond“, pri kateri se je mislilo, da pojasni ves po-
litičen položaj. To pričakovanje se ni izpolnilo. Le-
vičarji so sicer svoje zahteve jasno formulovali in
takisto tudi češki govornik, a ministerski pred-
sednik je odgovoril s samimi piškavimi frazami,
prav tako, kakor je „Slov. Narod“ že pred več
dnevi prorokoval. Namen tej izjavi, katera se da
tolmačiti, kakor kdo hoče, je očividno ta, pomiriti
vse stranke in je pridobiti za hitro rešitev pro-
računa, a prav ker je ta tendenca povse očitna,
zato ni vladna izjava nikogar zadovoljila. Nemci
so z njo prav tako nezadovoljni, kakor Čehi in že
danes je jasno, da ne bodo vsi nemški člani pro-
računskega odseka glasovali za dispozicijski fond.

Ministerski predsednik je sicer izjavil, da
votiranje dispozicijskega fonda ne smatra za izraz
zaupanja, a v zvezi temu se trudi na vso moč, da si
zagotovi večino. Proračunski odsek šteje 36 članov,
vlada mora torej dobiti na svojo stran vsaj 18
članov, da obvelja dispozicijski fond. Na poljske

Listek.

Knjige družbe sv. Mohorja.

(Konec.)

„Slovenska pesmarica“ I. zvezek. „Ve-
sela pesen žalostno srce zvedri — mila pesen ohladi
njegove rane. Lepa pesen je božji dar.“ Te
besede pokojnega Slomška so gotovo udihnile vod-
stvu družbe sv. Mohorja prelepo idejo, podati slo-
venskemu narodu, ki tako rad prepeva, zbirko naj-
boljega blaga z domačega glasbenega polja. Namen
knjige prav točno označujejo besede prijatelja slo-
venskega petja, župnika g. Jakoba Aljaža, ki je
napisal kratak predgovor pesmarici. Tam pravi:
„Ta pesmarica ima namen, da nese plemenito slo-
vensko pesen v najširše kroge. Skoro v vsaki žup-
niji je pevski zbor, kateremu gotovo dobro dojdejo
te pesni, ki se bodo z veseljem prepevale in še
rajši poslušale.“

Gotovo bodo slovenski pevci in pevke posebno
veseli tega krasnega daru družbe, ki je že sam
vreden vse letnine. V I. zvezku, kateremu bodeta
sledila še dva, so najboljše skladbe domačih skla-
dateljev, in sicer v 3 oddelkih; 1. obsega 45 naj-

bolj priljubljenih in znanih moških zborov in čve-
terospevov, 2. ima 20 krasnih mešanih zborov, 3.
pa 7 lepih nabožnih pesnij.

Urejena je pesmarica prav pripravno in ima
vse besede, ki so tiskane med notami, natisnene za
notami še jedenkrat skupno s sledečimi kriticami,
tako da imajo tudi taki, ki niso pevci, vsaj besede
cele pesni skupaj in jih torej lahko čitajo samo-
stojno. Pesmarica bode torej jednako dobro služila
pevcem in pevkom, ki bodo našli v njej bogato
zalogo najboljših in najlepših slovenskih skladb,
kakor tudi nepevcem in nepevkam, katerim podaja
besede najpriljubljenejših domačih glasbotvorov.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani, iz katere
založbe je z nje dovoljenjem vzeti več skladb te
pesmarice, prodaja tudi posamične, čedno tiskane
glasove k njim in bode prav rada ustrezala pevskim
društvom z njimi. Prvi zvezek, katerega je kritično
pregledal in nekatere pesni popravil in harmonizoval
koncertni vodja „Glasb. Matice“ g. Matej Hubad,
skuša ustrezati vsem željam slovenskih pevcev in
pevk, ker prinaša poleg lahkih, priljubljenih čve-
terospevov tudi večje skladbe za moški in za me-
šani zbor in nekaj nabožnih pesnij. Mnogo pesnij

pa se da peti tudi jednoglasno, treba je vzeti le v
primerni legi melodijo.

Drugi in tretji zvezek, za katera so obljubili
sodelovati poleg omenjenega še nekateri drugi slo-
venski skladatelji in glasbeniki, bodeta prinesla
tudi več priprosto-narodnih, skrbno odbranih, pra-
vilno urejenih popevk, katerih bode naš narod še
posebno vesel. Nekatero tiskovno pomote, ki so
ostale v glasbenem delu, bode spreten pevovodja
lahko sam popravil. Če bi jih pa utegnili biti več,
nego smo jih v naglici mogli videti, bi bilo umestno,
zaznamovati jih v 2. zvezku.

Naravnost smemo reči, da je družba z izdajo
te pesmarice storila veliko kulturno delo, katerega
blagodejne posledice gotovo ne bodo izostale. Po-
štena slovenska domača pesen se bode po tej izdaji,
ki se razširi med vse sloje naroda, razširjala povsod,
kjerkoli se prepeva, izpodrinila bode one nemške in
italijanske tujke, ki se le prečesto še čujejo posebno
ob mejnih krajih naše domovine. Ravno z ogrom-
nim številom iztisov, kakor je more le družba
sv. Mohorja poslati med svet, se bode mogel doseči
ta namen, zato se nam zdi, da je ta knjiga
zares kulturno-zgodovinskega pomena za naš narod.

člane odseka, na konservativce vseh vrst in na Meznika in Stallitza sme vlada zanesljivo računati, a teh je skupaj šele 15. Levičarji imajo 12 glasov. Med njimi so Exner, Maunthner in Schweigel precej vladni, dočim so drugi bolj opozicijski. Ker levičar dr. Russ kot odsekov načelnik ne glasuje, bi mogla opozicija, ako bi levičarji glasovali zoper postavko, dobiti 16 glasov, ker bodo zoper dispozicijski fond glasovali tudi Karel, Pacak, Romančuk, Steinwender, Barenther. Usoda dispozicijskega fonda je torej odvisna od slovenskih poslancev, najbrž bodo oni odločevali, dobi-li vlada v odseku zaupnico ali nezaupnico.

Slovenske poslance je pravosodnega ministra izjava v zadnji seji močno razburila in obudila v njih največje nezaupanje proti grofu Gleispachu, tako, da so v začetku hoteli vsi glasovati zoper dispozicijski fond. Ministerski predsednik in naučni minister baron Gautsch sta imela vsled tega mej zadnjo sejo v zbornici daljše pogovore z dr. Ferjančičem in Robičem, katera sta ministroma pojasnila stališče in jima izrazila veliko nezadovoljnost, katero je v vseh slovenskih krajih obudilo vladno postopanje sploh, ki je v diametralnem nasprotju z besedami ministerskega predsednika, zlasti pa postopanje pravosodnega ministra. Doslej še ni znano, kak uspeh so imela pogovarjanja mej vlado in slovenskimi poslanci in kaj ukrenejo slednji, a da še niso pomirjeni, vedoči ostra kontroverza, katera se je unela v današnji seji mej Robičem in ministrom Gleispachom pri razpravi o proračunu pravosodnega ministra.

Odsek je bil zbran skoro polnoštevilno. Najprej so prišli na vrsto nemške levice govorniki.

Posl. dr. Beer je opomnil, da je začetkom tekočega zasedanja interpeloval vlado zaradi govora solnograškega namestnika na katoliškem shodu v Solnogradu in rekel: Vladni odgovor nas ni zadovoljil. Ne samo v žurnalistiki, nego tudi v širših slojih prebivalstva se je priznavalo, da je bil vladni odgovor brca nemški levici. Dobri utis, kateri je naredil program ministerskega predsednika je izginil; nastali so pomisleki, rodila se je nezaupnost zoper vlado. To nezaupnost je še pomnožilo dejstvo, da je bil v delnjeavstrijskem veleposestvu sklenjen kompromis, na kateri je uplivala vlada. Splošno je strah, da misli vlada kreniti na druga pota, da hoče ugoditi tistim, ki zahtevajo, naj se premene nekateri zakoni zlasti cerkvenopolitični in interkonfesionalni ter šolski zakoni. Boj za šolo je miroval nekaj let. Sedanji naučni minister je pač l. 1890 predložil gospodski zbornici novelo k šolskim zakonom, a ta se ni vrnila iz odseka v zbornico. Dne 12. marca 1890. je bila zadnja seja, v kateri so škofje proglasili načela, katera naj se upoštevajo pri premembi šolskih zakonov. Vladni zastopnik je izjavil, da predloži zahteve škofov ministerkemu svetu in da o sklepu obvesti rečeni odsek. To se ni zgodilo. Vlada je drž. zbor razpustila in v zadnjih šestih letih se ni poskusilo, predrugačiti našo šolo. Bati se je pa, da bode vlada pripravljena ustreči takim zahtevam, ako se oglase, zato naj vlada pove: 1.) Ima-li namen, premeniti cerkvenopolitične in interkonfesionalne zakone; hoče-li vlada promeniti veljavne šolske zakone, glede katerih se zahteva zlasti prememba zakona v šolskem nadzorništvu z dne 25. maja 1868. in šolskega zakona z dne 14. maja 1869.

Posl. dr. Hallwisch je opozarjal, da je v vseh parlamentih na svetu navada, zmatrati votiranje dispozicijskega fonda za izraz zaupanja vladi. Pri nas so se bivši ministerski predsedniki postavili na drugo stališče, a grof Badeni stoji na korektnem stališču ter ne zmatra dispozicijskega fonda za navadno proračunsko postavko, kakršna je vsaka druga, nego za vprašanje zaupnosti, na katero je določno odgovoriti z da ali z ne. Kot zastopnik nemškega prebivalstva na Češkem, moram tu izraziti njega mnenje. Nemško prebivalstvo na Češkem gleda na vlado z največjo nezaupnostjo, tekoma zadnjih dveh let sta je dve vladi čutno prevarili, Tassfejeva in koalicijska vlada. V tretje ne mara preživeti takega prevaranja. To je usoda dobrototnih ljudij, da jih lopovi in nasilni ljudje prevarijo, a taka dobrodušnost preneha kmalu biti dobrodušnost. Govornik je na to pojasnjeval razvoj čeških razmer od leta

1868. in izjavil, da so Nemci na Češkem jedini v tem, da je v sedanjih razmerah smoter vseh njih političnih in narodnostnih prizadevanj — administrativna razdelitev dežele na dve skupini. Govor ministerskega predsednika dne 1. oktobra t. l. je na Nemce na Češkem naredil kar mogoče najslabši utis. Beseda sicer še ni dejanje, a z besedami si nihče ne pridobi zaupanja, zato ga vprašam: Pripravili, da so Čehi s svojo zlobotno provokacijo krivi domačega boja na Češkem, da se bore Nemci le, ker se morajo braniti? Odobrava li češke provokacije in hoče-li poskrbeti, da bodo Nemci deležni pristoječega jim varstva? Na kak način si boče vlada zopet pridobiti zaupanje nemškega prebivalstva na Češkem in hoče-li vlada izjaviti, da ne privoli v nikako premembo ustave, zlasti pa da ne dovoli nobenih državnopravnih koncesij?

Posl. dr. Pacak je poudarjal, da je mladočeška stranka jedina, katera postopa konsekventno in katera bo glasovala zoper vlado, ker nima do nje nikakega zaupanja. Vlada niti ne poskusi, zadovoljiti češki narod. Razvoj vseh razmer je odvisen od pravične uredbe jezikovnega vprašanja, a vlada ni v tem oziru še čisto nič storila. Slišati je bilo sicer mnogo lepih besed, a dejanja niso v njih zmislju, in zato je nastala nestrpnost in nezaupnost. Reklo se je, da je rešitev jezikovnega vprašanja v čeških deželah odvisna od Nemcev. Potem je rešitev nemogoča. Najprej najse stori, kar treba, da postane ta češki in nemški narod jednakorodna in enakopravna, potem šele bo mogoče govoriti o porazumljenju. Sedanja zbornica nima pravice do eksistence, ker je volilna reforma že sankcionirana, in jedino pravilno bi bilo, razpustiti jo, ne da bi votirala budget. Sicer pa bi bilo potrebno, razbremeniti drž. zbor in mnogo njegovih kompetenc odkazati dež. zborom. Naloga prihodnjega drž. zbora bo, decentralizovati in avtonemizirati državo. Lena ta način in s primerno uredbo jezikovnega vprašanja bode mogoče, ustvariti pogoje srečnejši bodočnosti. Ker pa vlada v to nič ne stori, ne morejo Čehi glasovati niti za proračun, niti za dispozicijski fond.

Posl. dr. Russ je priznal, da je položaj na Češkem merodajen za položaj v celi državi. Nemško prebivalstvo na Češkem je vzlic vsem bojem miroljubno, a umiriti se da le, če se uprava razdeli, če se ustvari izključno nemško ozemlje. Govornik je pojasnjeval želje Nemcev na Češkem in vprašal vlado, če hoče revidirati jezikovno naredbo Pražakovo. Trdil je, da je 14letno vladanje grofa Tassfa ja znatno škodilo ideji državne celokupnosti, in da so Nemci vsled vladnega postopanja primorani postaviti državno idejo v drugo vrsto in v prvi vrsti zahtevati, da se zadosti njih narodnostnim zahtevam.

Ministerski predsednik grof Badeni je izjavil, da vlada votiranja dispozicijskega fonda ne zmatra za izraz zaupanja, ker vlada ni strankarska vlada in nima strankarskega programa, ter sodi, da bi sploh ne bilo državi na srečo, ko bi jo vladala kak stranka. Ne ozirati se na silne težkote sedanjosti, prezirati historično preteklost in vladati po normah, določenih jedenkrat za vselej, to se pravi postopati tako, kakor je postopal tisti zdravnik, ki je pustil bolnika umreti, samo da je rešil dogmo. Vlada stoji zunaj strank in ni v nikaki odvisnosti od njih. V taki situaciji je lahko mogoče domnevanje, da se vlada približuje zdaj tej, zdaj oni stranki in da pride navidezno sama s soboj v protislovje. To je le na videz tako. Vlada stoji na podlagi sedanje ustave, kar pa nikakor ne izključuje popolnitve te ustave, in upa, ako se taka popolnitev izkaže kot potrebna, da se jej stranke ne bodo zoperstavile, saj se je tudi volilna reforma dogajala s pomočjo vseh strank. V šolskih in cerkvenopolitičnih vprašanjih ostane vlada zvesta duhu svojega programa in bode odklanjala vse ekstremne zahteve. Vzdrževala bode konsekventno državne prerogative in na korist prebivalstva ustanovljene institucije. Razmere v posamičnih kronovinah so tako različne, da države ni moč vladati po jedni šabloni. Narodnostno vprašanje zmatra vlada za jedno najvažnejših in vsaka vlada se bode morala truditi, da doseže mir mej narodi. Vlada ima dolžnost, varovati vsako narodnost nepristranski, ne bode pa pripuščala nasokov jedne narodnosti na drugo. Zastopniki prepornih strank pa naj ne bodo preveč občutljivi. Vladi, katera ima take namene, pač ni treba, da še izrecno izjavi, da priznava pomen nemškega prebivalstva na Češkem. Z apelom na zmernost vseh strank je ministerski predsednik zaključil svoj govor.

Razprava se je na to pretrgala.

Predno je začel odsek razpravljati o dispozicijskem fondu, je dognal proračun pravosodnega ministerstva. Robič je ministru Gleispachu očital, da nastavlja na Spodnjem Štajerskem sistematično uradnike, slovenskega jezika nezmožne, da so razmere pri spodnjestajerskih sodiščih postale zadnji čas še slabše, nego so bile poprej, in da minister drugače dela nego govori.

Minister Gleispach je precej razdražen besedičil, da pazi na točno izvrševanje jezikovnih naredb, da se natančno informuje o jezikovni kvalifikaciji uradnikov in obljuboval energično pomoč, ako se mu kaj konkretnega navede.

Robič je dobro repliciral, povdarjajoč, da so razmere na Spodnjem Štajerskem, na Koroškem in na Primorskem v kričečemu nasprotju z ministrovimi izjavami in da zategadelj vzdržuje svoja očitavanja.

Proračun pravosodnega ministerstva se je odobril.

Razprava o dispozicijskem fondu se bo nadaljevala v četrtek.

V Ljubljani, 28. oktobra.

Klerikalni uspeh po Solnograškem Klerikalcem se je posrečilo, na Solnograškem dobiti v deželnem zboru večino. Zmagali so s tremi kandidati v veleposestvu in bodo vsled tega imeli v deželnem zboru za jeden ali dva glasova večine. Poprej je veleposestvo vselej volilo samo Lienbacherjeve pristaše in je vsled tega Lienbacherjeva stranka odločevala v zboru, deželni glavar je pa bil liberal. Sedaj bode pa gotovo kak klerikalec imenovan za deželnega glavarja. Na Solnograškem klerikalizem tudi zaradi tega dobiva upliv, ker mislijo klerikalci v Solnogradu osnovati katoliško vseučilišče. Vseučilišče pa vsekako koristi vsaki deželi, če je tudi le zasebno. Zato se nikakor ne čudimo, če Solnograjci čutijo posebno naidušenje za klerikalizem. Seveda če bi klerikalci le prevelike svote od dežele zahtevali za vseučilišče, tedaj bi se to naidušenje malo ohladilo. Solnograjska dežela tudi ni tako bogata, da bi mogla mnogo trositi v take namene. Visocih davkov se tudi klerikalni km-t boji.

Volitve na Ogerskem. Nenavadna nasilstva gods se letos na Ogerskem. V Breznobanji so se stopili privrženci obeh kandidatov v neki gostilni. Razbili so vsa okna in skoro vsi pretepači so več ali manj ranjeni. V Erdőbőzu so razburjeni opozicijski napadli hišo tamošnjega sodca, razbili vsa okna, vrata in bišno opravo. Sodec se je s tem rešil, da je pobegnil. Ravno tako so razbili pri poštarstvu hišo. Poštar je tudi moral pobegniti. Potem so ljudje planili na župnika, ki se je moral s puško braniti. Vkupe so v tem okraju v pretepih štiri osebe ubite, nad 20 ranjenih. V Egeraghu je hotel govoriti Kossuth, a so mu to zabranili kmetje s cepci. Državni poslanec Olay je hotel posredovati. Pri tem je pa postopal prav po lepi madjarski navadi. Kangelana, ki mu je nekaj ugovarjal, je vpričo ljudij jel pretepati. To je ljudi tako razdražilo, da so potegnili nože in planili na Ol-ya. Gotovo bi ga bili usmrtili, da ga niso ubranili žandarji. V Búd-Szent-Mihályju so skrajni levičarji kandidata narodne stranke Kornissa kamnali. V gaeči so povozili dva otroka, več oseb je bilo poškodovanih. V Nyiregyhazi so s kolom pobili jednega glavnih liberalnih agitatorjev. V Szepesvaralyi, Almasu in Kolczu so ljudje s kamenjem, cepci in koli pozdravili vladnega kandidata in njegove privržence. V Oreshegyju so ljudje napali hišo občinskega notarja, ker je k njemu se pripeljal neki vladni pristaš. Ljudje so napravili kake dva tisoč škodo, došlega vladnega pristaša pretepli in oropali. V Ilovi se ljudje pobili okna židovskim prodajalnicam in jih več oropali. V Terczclu so vladni pristaši razbili nekaj oken samo zato, da je veliki župan mogel poklicati vojakov, da potem vladni pristaši pod vojaškim varstvom agitujejo, volilcem prete in podkopljujejo. V Ipobysagu so vladni privrženci metali debela kamenja skozi okno v sobo, v kateri je spal opozicijski kandidat Evgen Zichy. Nameravali so ga ubiti. V Also Erstergalyju so vladni pristaši opozicijskega kandidata hoteli vreči v vodo. Šele, ko je obljubil, da pojde dalje, ne da bi v tem kraju govoril, so ga izpustili. V več krajih se je proglasilo obsedno stanje. Po petih popoldne ne smejo ljudje iz hiš, po osmih zvečer se morajo vse luči pogasiti. Vladnim agitatorjem se pa dopušča, da tudi ponoči agitujejo idoč od hiše do hiše.

Dalje v prilogi.

Turška vlada misli vpeljati novi davek, da se pokrijejo stroški, ki so bili potrebni, da so se zatrti razni ustanki. Tudi hoče pomnožiti vojaščino v nekaterih krajih, koder se ji zdi, da se ji je bati kake ustaje. Zastopniki velevalstij so zahtevali pojasnil o teh njenih namerah.

Italijani v Afriki. Mir z Abesinijo še vedno ni sklenen. Abesinski kralj je naznanil, da ne zahteva nobene odškodnine, temveč zahteva samo, da Italijani zapustijo Eritrejo. Kakor poročajo italijanski listi, italijanska vlada že sama misli na to, da popusti svojo kolonijo v Afriki razen Masave in Saatija. Italijani se seveda za to z lahkim srcem ne morejo odločiti. Dosedaj so vselej nekaj pridobili, kadar so bili tepeni, zdaj bi naj po vse to izgubili. Seveda afriški črnci se ne razumejo na diplomacijo in zato tudi vse italijanske zvižaje nič ne po magajo. Vse kaže, da jo bodo morali sramotno porabiti iz Afrike.

Dopisi.

Z Barja, 27. oktobra. V nedeljo dne 25. t. m. vršil se je v Tomšljah kmetški shod, na katerem sta govorila g. ravnatelj c. kr. kmetijske družbe Gustav Pirc in pa g. M. Peruzzi. Uleležba je bila za tukajšnje razmere veličanska. Dokaj prostorna šolska soba je bila do zadnjega kotička prenapolnjena; nikomur izmed udeležencev pa tudi ni bilo žal, da je prišel, ker sta bili oba predavanji jako zanimivi in poučni. Z največjo pazljivostjo sledili so navzoči možje govorcema, in da sta gospoda govornika zadela pravo struno, kazalo je mnogo kratko, pritrjevanje, povpraševanje in slednjič splošna pohvala in zahvala, katera se je čula iz ust poslušalcev. Nemen tega shoda je bil, da se Barjani seznanijo z umetnimi gnojili in ta namen sta gospoda govornika — kolikor se je dalo sklepati iz pomenkovanja mej barjanskimi gospodarji — popolnoma dosegla. V uvodu svojega govora je gosp. ravnatelj Pirc vzbujal v poslušalcih ponos do njih statusu, navduševal jih je k združitvi, kazoč na uspehe, katere so dosegli drugi stanoviti z združenimi močmi kakor: delavci in obrtniki. Združenim nam je trkati, da se nam že vendar edenkrat osuši naše barje oziroma, da se preprečijo pogođji. Vendar pa ni samo to dovelj; v naših razmerah je treba v lastro prid vse storiti, kar je v naši moči; potem smelo stopimo prid kompetentne oblasti rekoč: „Storili smo vse, kar se je dalo; več ne moremo — sedaj pomagajte vi!“ Barjanska zemlja ni slaba sama na sebi, pa še veliko boljša je bila. Naše močvirje ni močvirje v pravem pomenu besede; to je le svet, kateri pride premnogokrat valed povodnji pod vodo. Vender se je pa naši rodovitni plasti odvzelo v teku desetletij mnogo tvarin, katerih jej nismo dali v zadostni meri nazaj, ker nimamo dovolj gnojja, da bi dobro pognojili svojemu prostranemu posestvu in to tem manj, ker se po naših krajih še sedaj ne ravna prav z gnojem. Treba nam je torej seči po umetnih gnojilih, s katerimi se se letos delali poskusi na posestvu g. Peruzzi v Ljubi. O teh poskuseh in uspehih poročal je na to g. Peruzzi sam. Ta je omenil, da je bilo letošnje leto jako neugodno vsled vednega deževja, pa tudi mramor je napravil na turšici in na pesi ogromno škodo. Všeč temu pa so bili uspehi taki, da so se jim poslušalci začudili, ko jim je g. Peruzzi naznanil, koliko je po sejal in koliko je pridelal ovasa, fižola, krompirja itd. (Pisatelju teh vrstic ni bilo mogoče zapomniti natančnejših podatkov; pričakujemo pa, da jih bode g. Peruzzi objavil v občini prid na umestnem kraju.) Gosp. Peruzzi je na to natančno razložil, kako je postopati z umetnimi gnojili, koliko jih treba za jeden oral, koliko stanejo in drugo. Prav zanimivo je kazal — na šolsko tablo risoč — način, po katerem obdelujejo svet po severno nemških in h landekih močvirjih in sicer na ta način, da spravijo spodnjo plast v debelini 10 cm k vrhu, da pridejo tudi one redilne snovi v prid, katerih je v obilni meri v spodnjih plasteh. Temu načinu so pritrjevali navzoči, ker vedo iz lastne skušnje, kako dobro uspeva rast na oni zemlji, katero izkopljejo iz jarkov. Zaano je, da je slovenski kmet jako nezaupljiv, da se ne loti stvari, dokler ni prepričan o njeni dobroti. Tu smo pa preverjeni, da trud gospodov govornikov ni bil zaman, da se bodo ljudje posluževali umetnih gnojil in da so besede g. Peruzzi: „Pridi in pogledaj“ spodbudile marsikatero nevernega Tomaža. Zato se je čula splošna hvala iz ust poslušalcev in g. benficiat Knific je to zahvalo izrekel še v posebnem govoru. K sklepu mi je opomniti še to: Pri razgovoru, kateri se je pri predavanju večkrat unel, pritoževali so se Barjani o povodnji, katera jim leto za leto uničuje ves trud in vse pridele; tožilo se je, da se stvar tako zavlakuje, ter da leže akti, osuševanje zadevajoči, toliko časa pri jedni ali drugi oblasti. Ker ni moč posameznikom spraviti te zadeve v hitrejši tek, se bomo zje dimili in trkali toliko časa, dokler se ne reši pereče vprašanje barjanskega usuševanja. Mislimo, da so kompetentne oblasti preverjene, da bode v to svrhu porabljeni denar dobro naložen. Dobar gospodar ne odlašajo po nepotrebnem svojega denarja dobro naložiti; ergo — požurite se!

Slovansko Sokolstvo.

„Gorenjski Sokol“ je osnoval telovadbo za gojence, katerih se zbore vsaki teden po dvakrat do 25 v telovadnici. Vzgojitev telovadskega naraščaja je vsega priznanja vredno prizadevanje, v katerem naj bi ga posnemala vsa sokolska društva. Kakor čujemo, je „Gorenjski Sokol“ pred kratkim priredil svoj prvi jour-fixe.

„Dolenjski Sokol“ se je začel zadnji čas živahneje gibati, kakor smo z veseljem posneli iz nedavno prijavljenega dopisa. V razmerno jako dobro urejeni telovadnici se vadi vsaki teden po trikrat 10 do 12 telovadcev. Dasi je za sedaj, ko je treba vzbuditi speče dahove dolenjskih Sokolov, ki so zadnja leta popolnoma pozabili na naman svoje združitve, to število zadovoljivo, vendar je premajhno za Novo mesto in ondnotnega „Sokola“, ki je nekaj razvijal tako živahno delavnost in imel lepo četo izurjenih telovadcev. „Dolenjski Sokol“ mora težiti za tem, da v kratkem podvoji in potroji število telovadcev, odbor in predtelovadci se morajo prizadevati, da vzhude navdušenost in veselje do telovadbe v vseh izvršujočih udih. — Pred kratkim si je osnoval „Dolenjski Sokol“ svoj tamburaški zbor, ki se marljivo in vztrajno vadi. Kakor čujemo, namerava v enem prihodnjih mesecev prirediti telovadsko akademijo s sodelovanjem tamburaškega zbora.

Telovadišča čeških sokolskih društev. Dasi jako pridno nabirajo denar za telovadnice, in imajo nekatera društva že precejšnje stavbene zaklade, ima še razmeroma malo društev lastne telovadnice. Večina telovadi po šolskih telovadnicah, nekatera društva, osobito v pomembnem ozemlju, v gostilnicah. Mnogo jih je pa, ki se morajo zadovoljiti s še slabšimi telovadišči. V Prahatich, kjer preganja nemška nestrpnost Sokole z mesta na mesto, telo vadijo v — prevozu. „Sokol“ v Budimpešti je začel meseca julija svojo telovadsko delavnost na nekem dvorišču, kjer sta za silo postavljena drog in bradlja. Tu se vadi povprečno 32 telovadcev. . . V Ljubljani je težko spraviti toliko telovadcev v električno razsvetljeno, z vsemi modernimi sredstvi opravljeno telovadnico. . .

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. oktobra.

— (Deželnozbornska dopolnilna volitev.) Izid jutrišnje dopolnilne volitve v ribniško-velikolasko kočevskem okraju dela „Slovenčevcem“ silne skrbi. Bahajo se sicer, da imajo tri četrtine volilcev na svoji strani, zajedno pa lažejo, psujejo, sleparijo, obirajo in denuncirajo, kar se da, tako, da se poštenemu človeku kar gabi. To surovo pisarjenje škofovega revolverja svedoči najbolje, da se gospodje nič preveč ne zanašajo na odpustke, katere so pri volitvi volilnih mož prodajali. Sicer pa: na svidenje jutri!

— (Volitve v trgovsko in obrtniško zbornico.) Z ukazom deželne vlade z dne 25. avgusta 1896, št. 13.135, po določbah § 2. zakona z dne 29. junija 1868., drž. zak. št. 85, in § 7. volitvenega reda trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je bila postavljena posebna c. kr. komisija, da priredi in izvrši volitve v trgovsko in obrtniško zbornico Kranjske. Ta komisija je volilske imenike za trgovske in obrtni odesek sestavila in sicer po treh volilnih razredih teh odeskov. Imeniki bodo od 29. oktobra do včetega 11. novembra 1896. l. za vlaganje ugovorov, ako bi jih kaj bilo, v Ljubljani pri mestnem magistratu, v okrajih zunaj Ljubljane pa pri c. kr. davčnih uradih javno razpoloženi. Ugovori zoper volilske imenike se smejo v omenjenem roku za Ljubljano pri mestnem magistratu, na deželi pri c. kr. davčnih uradih ustno ali pisмено prijaviti, smejo se pa tudi neposredno pri volilni komisiji v Ljubljani vložiti. Na ugovore, po roku vložene, se ne bode oziralo. Po roku za ugovore bodo imenovani uradi volilske imenike volilni komisiji vrnil, in ta bode o ugovorih razsodila in razsodilo ugovornikom naznanila. Na podstavi popravljenih volilskih imenikov bode volilna komisija izkaznice in glasovnice z razpisom volitve poslala obrtnim oblastvom I. stopnje (okrajnim glavarstvom, oziroma mestnemu magistratu), katera bode navedene tiskovine volilcem proti vročilnemu izkazu in sicer v Ljubljani neposredno v drugih krajih pa potom občinskih uradov vročila. Volilci se tudi opozarjajo na to, da se smejo tudi popravki naslovov vložiti pri imenovanih uradih, ali neposredno pri podpisani komisiji (pisarna trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.)

— (Imenovanje.) Revident pri računskem oddelku dež. vlade gospod Anton Costa je imenovan računskim revidentom pri najvišjem računskem dvoru na Dunaju. — Pravni praktikant pri dež. sodišču v Ljubljani gosp. Milan Dolenc je imenovan avkultantom na Kranjskem.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Sinoči je bila v dež. gledališču orkestralna skušnja za Foersterjevo opero „Gorenjski slavček“. O posamičnostih opere seveda ne smemo govoriti, lahko pa povemo, da smo bili kaj prijetno presenečeni. Gosp. Foerster je znamenit muzik in odličen skladatelj, ustvaril je že več del, katerih veliko in trajno muzikalno vrednost so priznali prvi glasbeniki, a z „Gorenjskim slavčkom“ je prekosil samega sebe in ustvaril glasben umotvor, kateri bode brez dvoma slavil v petek velik triumf. Libreto, čigar vsebino priobčimo v jutrišnji številki, se prodaja v trafiki gospoda Šešarka.

— (Deželni šolski svet) je imenoval učiteljem-voditeljem jednorazrednice v Ovsišah gosp. Ivana Kalana v Šmihelu pri Žužemberku; gosp. Emilijo Kren v Stari Loki na Kočevskem za učiteljico istotam; g. Kornelija Jegliča v Blagovici učiteljem-voditeljem pri Sv. Trojici, gosp. Antona Kadunca v Preloki učiteljem-voditeljem v Tribučah ter vzel na znanje odstop gosp. Marije Wessner.

— (Gostilna v „Narodnem domu“.) „Slovenski Narod“ priobčil je v svoji sobotni številki „Poslano“ gostilničarske zadruge, naperjeno proti upravnemu odboru „Narodnega doma“ in njegovemu baje nekorektnemu postopanju pri oddaji društvene gostilne. Resnici na ljubo priobčujemo sledeče vrstice, katere smo o tej zadevi dobili iz odbora: Že lani proti koncu leta je objavilo društvo „Narodni dom“ v domačih časopisih „Razpis gostilne“, kateremu sta se odzvala le dva ponudnika: jeden domačin, drugi tujec. Nobene teh ponudb ni bilo mogoče resno upoštevati, in noben večji gostilničar ljubljanski ni napravil ponudbe. Po tem brezuspešnem poskusu, da bi prišla gostilna v „Narodnem domu“ v domače roke, se je odbor dogovarjal z nekim, na tujem bivajočim domačincem, ki si je prostore prišel tudi ogledat, pa so se mu zdeli premalenkosti. Vsled tega je bil upravni odbor neljubo primoran v seji z dne 28. aprila t. l. skleniti, da se inserira gostilna tudi v tujih listih in jo je inseriral v nekem strokovnem dunajskem in praškem listu. Prejel pa na podlagi teh inseratov tri ponudbe: Mayrjevo in dve češki. Češki ponudbi nista zadoščali, preostal je torej le še Mayr, katerega je občni zbor dne 25. julija t. l. pogojno potrdil za društvenega gostilničarja. Pogajanje z Mayrjem se je razbilo, ker je od dne do dne stavljaj višje zahteve, in ko je bila otvoritvena slavnost pred durmi, je bilo društvo brez gostilničarja. Vsa povpraševanja pri slovenskih in nemških gostilničarjih so ostala brezuspešna, in dne 28. septembra je sklenil upravni odbor obrniti se do „Zadruge gostilničarjev“ s prošnjo, da mu naznani ime kakega zanesljivega poslovođje, ki bi za navadne prilike zadoščal, ob nenavadnih, slavnostnih prilikah naj bi se pa liirali gostilničarji, da tako zadosté, ker si posamezno ne upajo vzmagati težkoč. Dan pozneje se je pa prijavil kavarnar Majnik in izrekel, da prevzame gostilno za slavnostne dueve (koncert in banket), da je pa tudi pripravljen gostilno zana prejeti. Pismo na „Zadruge“ je s tem odpadlo. Dne 9. oktobra je bil kavarnar Majnik od upravnega odbora kot društveni gostilničar provizorno sprejet do 1. maja 1897. l. in je težavno nalogo v slavnostnih dneh častno izvršil, nalogo, katere največji ljubljanski gostilničarji, ponavljaje naprošeni, niso hoteli prevzeti. S citirano notico ni odbor „Nar. doma“ v nobeni zvezi. Čestito občinstvo naj po tem sodi, je li odbor korektno postopal ali ne.

— (Prevelika gorečnost.) Naprošeni smo konstatovati, da sobotne številke našega lista ni pomotoma zaplenil uradni sluga dež. vlade, nego policijski agent dež. vlade.

— (Tatvine.) Odvetniškemu solicitorju g. Gustavu Kronabetvoglu bil je včeraj popoldne iz veže kavarne „Evropa“ ukraden takozvani Swift-bicikel šte. 11.993, vreden 175 gl. O tatu ni dosedaj nikakega sledu. — Delavcu Antonu Peršinu bila je včeraj iz njegovega stanovanja na Karolinski zemlji šte. 21. ukradena srebrna žepna ura. Sum leti na njegovega tovariša, s katerim sta skupaj stanovala in katerega je mestna policija že prišla.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 18. do 24. oktobra kaže, da je bilo novo rojencev 15 (= 24.44 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 11 (= 17.68 ‰), mej njimi je umrl za tifuzom (legarjem) 1, za vrtico 1, za jetiko 1, za želodčnim katarom 1, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 5. Mej njimi sta bila tujca 2 (= 18.1 ‰), iz zavodov 2 (= 18.1 ‰). Za infekcijskimi boleznimi

so obolele, in sicer: za škrlatiko 3, za vrtico 4 osebe.

— (Iz Radomelj) se nam piše 27. oktobra: Množico medeljo dne 25. t. m. zbralo se je po poludanski službi božji prav lepo število mož radomeljske občine v šolski sobi, da se udeležijo poudarjenega govora, ki ga je za ta dan napovedal gosp. Zadnikar, c. kr. okrajni živilozdravnik iz Kamnika. Gospod živilozdravnik si je glede na to, da naši posestniki mnogo lepe živine reče, izbral prav primerno stvarno, kajti govoril je o živinskih boleznih. V svojem nad uro trajajočem, jako temeljitom govoru podal je dokaj lepih naukov, kako se je ravnavati, da se živini, ki je človeku prevelike koristi, brez velikih stroškov in pa lasljivo opomore. Podal je navodilo, kako se je ravnavati pri raznih boleznih, ki napadajo naše raznovrstne domače živali ter omenjal tudi sredstva, kojih naj bi se živinorejci posluževali pri lečenju živine. Prav natančno pa je opisal prasičji bolezen, "rudečico" in pa prasičjo kugo, kaj, ako se vgnezdijo v svinjak, gospodarju dokaj škodo napravita. K tej točki podal pa je tudi nadrečeno navodilo, kako se ima ravnavati z obolelimi prasiči. Za res koristni in poučljivi govor, kojemu so vsi navzoči z vso pažljivostjo sledili, se mu je k sklepu tukajšnji gosp. učitelj prav srčno zahvalil ter prosil gosp. Zadnikarja, da kmalu zopet obišče Radomeljane. Želeli bi bilo, da bi se naši živinorejci ravnali po teh naukih, ter se tako izognili nevarnosti, ki jim preti vsled prevelikega zaupanja, kojega imajo do takozvanih mazačev, ki jim dobro pogledajo v močnjčke, a koristijo pa nič; tako, da dostikrat poleg plačila, ki ga dajo mazačem, utrpijo še živali.

— (Poskušeni umor.) 70letni Val Peterlin v Gornjih Gameljnah je 22. t. m. poskušal zavrtno ustreliti svojega zeta Andra Kodermana. Ustrelil je nanj iz puške, a ga ni zadel, potem pa zbežal.

— (Iz Ilirske Bistrice) se nam piše: Zaročil se je gospod Dominik Rudolf, posestnik na Črnem vrhu, z gospodično Razi Ličana, tretjo hčerjo zamrlega gospoda Aleksandra Ličana, p. sestarka, veletržca in bivšega večletnega župana, kateri je bil z srebrnim zaslužnim križem s krono odlikovan, in gospe Ivane Ličane rojene Tomšič, lastnice trgovinske trdnice „A. Ličan“ v Ilirski Bistrici. Čestitamo!

— (Nesreča.) Iz Radeš pri Zidanem mostu nam poroča prijatelj našega lista: Včeraj popoldne se je primerila pri nas velika nesreča, in sicer letos v našem okraju že druga jednaka. Brat našega hotelirja g. Franc Petriča, Karol Petrič, vračal se je z lova domov in tik doma jemal patrone iz puške. Držal je puško vodoravno, puška se sproži in zadene blizu stoječega slaboumnega Janeza Jelena vulgo „Anza“ tako nesrečno v glavo, da je bil pri tej priči mrtev. Prvi tak slučaj, o katerem sem vam bil tudi poročal, se je zgodil 16. januarja t. l., ko je neki Mandelj iz Ključevce pri Komnu tudi na poti z lova ustrelil svojega tovariša J. Strgaršeka. Pač zopet nov žalosten dokaz, kako je treba na puško paziti in je ne dajati v roko nevarnim. Ali bi ne bilo mogoče stvari tako urediti, da bi sl. c. kr. okr. glavarstvo dajalo le izučnim orožne liste.

— (Iz Škoflje vasi pri Celju.) Tudi v drugem in prvem razredu, katera sta volila v torek, 27. t. m. zmagala je narodna stranka sijajno: V II. razredu z 61 proti 9 glasom in v I. razredu s 30 proti 15. Nemškutarska stranka, ki je računala, da bo letos spet prišla na krmilo, bila je tako tepena, da menda nikoli več ne bo upala stopiti na volišče. Slava volilcem!

— (Akad. lit. zab. društvo „Hrvatska“ v Gradcu) je na obnem zboru dne 24. t. m. izvolilo naslednji odbor: Predsednik drd. med. Ante Šantič, podpredsednik stud. med. Milan Begić, tajnik stud. iur. Stjepan Pavelić, bilježnik stud. med. Franc Korsano, blagajnik stud. med. Rudolf Herzog, knjižničar stud. iur. Miroslav Blažičević, gospodar stud. techn. Ante Petrič; namestnika stud. med. Mato Duboković, stud. med. Baldo Cirihurić; revizorji stud. iur. Josip Posčec, stud. iur. Miho Poduje, stud. med. Ante Santica; častni sod. cand. med. Luko Dražić, drd. med. Mijo Cettolo, cand. med. Ante Schwalba.

— (Shod na Goričici pri Rebku) katerega je sklical v nedeljo dež. poslanec goriški Grča in katerega so se udeležili poslanci dr. Gregorič, grcf Alfred Coronini, dr. Rojc, dr. Tuma in prof. Barbuš je bil mnogoštevilno obiskan. Glavni predmet razgovorom je bila vipavska železnica.

— (Potrjen zakon.) Cesar je potrdil zakon o povišanju plač učiteljem na Goriškem. S tem je vsaj deloma in za največjo silo pomagano goriškim učiteljem.

— (Obrtno-nadaljevalna šola za zidarje v Renčah) se je dne 18. t. m. slovesno otvorila. Kdaj dobimo vendar že na Kranjskem tako šolo?

— (Odbor slovenskih tehnikov na Dunaju) se je sestavil pri I. obnem zboru dne 22. oktobra t. l. naslednje: stud. ing. Rud. Zojec, predsednik; stud. mech. Ign. Šega, podpredsednik; stud. arch. Viktor Adamič, tajnik; stud. ing. Ign. Stembov, blagajnik; stud. ing. Viktor Skaberne, knjižničar in gospodar.

— (Tako je prav!) „Primorcu“ se piše iz beneške Slovenije, da je beneške Slovence zelo navdušilo, da je prestolonaslednica slovaške krvi. Župan slovaškega št. Petra je nameraval — upamo da je to tudi storil — odposlati prestolonasledniku in princezinji Heleni slovaško čestitko v imeni beneških Slovencev.

* (S sabljo vsekali.) Dne 26. oktobra zvečer je na Dunaju pripeljal voznik Hummer s tako imenovanim tramvajskim omnibuzom po Marijahilferski c. sti, kar na razkrižju ceste vidi nekega častnika, ki je govoril s petimi damami. Ča tudi je voznik večkrat dal znamenje, naj se umaknejo, vendar niso šli s pota. Voznik, ki se mora držati določenega časa, če neče biti kaznovan, je naposled rekel: Pa bi vendar šli na stran! Častnik — bil je Rudolf Heesa 14. divizijskega topničarskega polka — je na to vsekali voznika s sabljo in mu presekal jeden prst. Nadporočnik je na to stopil k nekemu stotniku in mu pokorno sporočil, da je vsekali voznika, ker je nad njim kričal. Stotnik, katerega ime ni znano, mu je rekel, da je prav imel. Nadporočnik bi bil potem rad odšel, pa ni mogel, ker se je okrog njega nabralo mnogo ljudi. Moral je poklicati nekega redarja, da mu je naredil pot. Nadporočnik se je peljal na policijski komisariat, poškodovanec pa je moral iti peš tja in od ondu v bolnico. Častnika so odpustili, ko so ga zaslišali. Zgodilo se mu ne boča seveda nič, ker častniki bodo gotovo vsi tega mnjenja, da je prav imel, kakor je bil omenjeni stotnik. Poškodovanec Hummer je oča petih otrok, njegova žena je bolna jeden njegovih otrok si je zlomil roko, on pa sedaj delati ne more. Značilno je, da dunajska policija o tem dogodku ni listom poročila, da si sicer vsako malenkost poroča.

* (Sleparja — zapri.) Dne 20. t. m. je pri dunajskem poštobranilnem uradu si dal nekdo na ponarejeni likvidacijski listek izplačati 12.000 gld. Sumljiv je te sleparije skontist Franc Sudga. Policija je izvedela, da je Sudga, ki je bil nedavno zaradi poverjenja v preiskavi, svojim tovarišem v zaporu pripovedoval, kako je nekemu slugi nekdo ukradl likvidacijski listek poštobranilničnega urada in si je dal potem 10.000 gld. izplačati. Sudga je tudi pripovedoval, kako se dá poštna hranilnica oslepariti, ne da bi se listek ukradel. Lahko se ponaredi. Treba je le narediti kakih 100 listkov, potem se pa gre k poštobranilničnemu uradu in se čaka, da kdo pride s čekom za večji znesek. Zapomniti si je treba številko čeka, znesek, na koliko se glasi, in številko likvidacijskega listka. To se vse opazi, samo nekaj vaje je treba. Sedaj se počaka, da tisti, ki je bil prišel s čekom, odide. Gre se za njim. Če ne gre precej k blagajnici, temveč si misli pozneje dati izplačati, se gre s ponarejenim likvidacijskim listkom, na katerega so se zapisale omenjene številke, k blagajnici in se da denar izplačati. Na ta način se je sleparija pri poštai hranilnici izvršila in je zatorej te sleparije Sudga jako sumljiv.

Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Književnost.

— „Popotnik“ ima v št. 20 naslednjo vsebino: Priziv „Zaveze slov. učit. društev“; Sijajno gmotno stanje slov. ljudskošolskega učitelja; O gojitvi značajev; L. Lavtar: Načrt za računanje na jednorazredni ljudski šoli; Društveni vestnik; Dopisi in druge vesti; Inserati.

Brzjavke.

Dunaj 28. oktobra. Poslanska zbornica je v današnji seji dokončala razpravo o domovinskem zakonu. Važna ta reforma je s tem dognana v poslanski zbornici.

Dunaj 28. oktobra. Mladočeški klub je danes izključil posl. dr. Vašatyja iz kluba in iz stranke in sicer zaradi napadov na klub in na posamične poslance.

Dunaj 28. oktobra. Nemški poslanci iz Češke so danes sklenili, da morajo njih zastopniki v proračunskem odseku glasovati zoper dispozicijski fond.

Budimpešta 28. oktobra. Danes se vrše državnozbornske volitve. Doslej zmaguje povsod židovskoliberalna stranka. Iz raznih krajev se javlja, da so se primerili krvavi boji.

Budimpešta 28. oktobra. Doslej je znan izid volitve v 50 okrajih. Večinoma je zmagala vl. dna stranka. Mej izvoljenimi so ministri Banffy, Fejervary in Erdely, dalje Kossuth, Eötvös in Szell.

Berolin 28. oktobra. Vsi listi zahtevajo, naj se vlada oficijelno izreče glede B's marckovih razkritij, ker bi sicer morali avstrijski krogi postati skrajno nezaupni zoper nemško vlado.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. Javne seje dne 23. oktobra t. l. so se pod predsedstvom zborničnega predsednika Ivana Perdana in v navzočnosti vladnega komisarja, c. kr. deželnovladaškega svetnika dr. pl. Rilinga, udeležili nastopni zbornični člani: Iv. Baumgartner, Ivan Dogan, Fran Hren, Anton Klein, Alojzij L. nček, Fran Omersa, Karol Pollak, Josip Rehek, Avg. Skaberne, Fr. Ks. Souvan in Jern. Žitnik.

Predsednik otvori sejo in pripomni, da so zbornični člani Kersnik, Pavšler in Petričič opravili svojo odsotnost z boleznijo, Kušar, Luckmann in Supančič pa z neodložljivimi opravki.

Overovateljema zapisnika današnje seje imenujeta se zbornična člana Baumgartner in Pollak.

I. Zapisnik zadnje seje se odobri.

II. Zbornični predsednik naznani nastopni dopis gosp. c. kr. dež. predsednika barona Heina: „Njega prevzvišenost gospod ministerski predsednik je z ukazom z dne 10. oktobra t. l. št. 1007 dobil z Najvišjega mesta naročilo, da povodom Najvišjega godu izražene čestitke sporočim čestitemu predsedstvu Najvišjo zahvalo Nj. c. in kr. apostolskega Veličanstva.“ — Zbornica je vzela to sporočilo na znanje.

Zbornični tajnik predloži nastopno poročilo:

a) Vis. c. kr. trgovsko ministerstvo se je obrnilo do zbornice z nastopnim ukazom: „Neka uradna objava je obrnila pozornost c. kr. trgovskega ministerstva oziroma c. kr. ministerstva za notranje stvari na neki preparat iz hmolja „Hopfenaroma“ ali „Liquidhopfen“, katerega je tvrdka Adolf Gugenheim v Gailingenu (Badensko) in Diesenhofenu (Švica) spravila v promet. Ker se je ta preparat od poklicane strani zaznamoval kot zdravju škodljiv in se je sprožilo, da naj bi se potrebno ukrenilo, da se ta izdelek ne razširi, se najprvo prosi čestito zbornico, da kar najhitreje poizve in naznani, če in v koliki meri rabijo omenjeni preparat kranjski pivovarji in pivovarnarji, in kaj se je opazilo in skusilo pri njegovi uporabi.“ Zbornica je na to poročala vis. c. kr. trgovskemu ministerstvu, da se je obrnila na todeželne pivovarnarje in na udeležene zadrage, da poizve, če in v koliki meri rabijo pivarnarji in pivovarji omenjeni preparat, „Hopfenaroma“ ali „Liquidhopfen“ in kaj se je opazilo in skusilo pri njegovi uporabi. Zdruge so sporočile, da jim ni znano, da bi pivarnarji in pivovarji rabili ta popolnoma neznani preparat. Pivovarji pravijo, da imenovani preparat ni znan in ga niti pivovarji niti pivarnarji ne rabijo; vsled česar se glede njegove uporabe ne more nobenih skušenj imeti. b) C. kr. deželna vlada je poslala zbornici nastopni na mestni magistrat ljubljanski naslovljeni dopis: Deželna vlada zavrača vlogo A. L. krovca z opeko in škrli v Ljubljani, v kolikor se z isto pritožuje proti tamuradno izvršivši oprostitvi po imenovanem neopravičenega izvrševanja krovskih del obdolženih tesarjev F. P. in J. Z. in to vsled pomankljivih dokazov. Glede druge vsebine vloge razsodi deželna vlada po zaslišanju trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na podlagi §-a 36. obrtnega reda, da spada kritje streh z opeko in deščicami na Kranjskem v upravičenostni obseg tesarskega obrta. Na Kranjskem smejo torej upravičeni tesarji taka kritja izvrševati brez posebnega sposobnostnega dokazila. Niso pa opravičeni izvrševati kritij s škrli. Na Kranjskem so namreč ta dela od nekdanj izvrševali tudi tesarji in nikdar še ni nikomur na um prišlo, da bi bil od teh zahteval še poseben sposobnostni dokaz, ker ona dela itak zna vsak izučen tesar. Vrh tega je sedaj na Kranjskem le jeden upravičen krovca in ni torej misliti, da bi ta mogel izvršiti vsa dotična naročila. (c) Od c. kr. poštnega in telegrafskega ravnateljstva v Trstu je došel nastopni dopis: Z ozirom na cenjeni dopis z dne 26. aprila 1895, št. 695, usoja se c. kr. poštno in telegrafsko ravnateljstvo uljudno naznani, da se vsled ukaza vis. c. kr. trgovskega ministerstva z dne 5. julija t. l., št. 22.193, ustanovitve s pošto zvezane telegrafske postaje v Železnikih tekoče leto ne more dovoliti iz proračunskih razlogov. Ustanovitev tega urada se pa namerava za l. 1897, v kateri namen c. kr. ravnateljstvo ne bo opustilo pred začetkom prihodnje stavbene dobe vnovič poročati in predlog staviti o predmetu na zgoraj omenjeno visoko osrednje mesto. d) Na prošnjo občinskega predstojništva v Breznici, politični okraj radovljški, priporočala je zbornica pri c. kr. pošttem in telegrafskem ravnateljstvu v Trstu ustanovitve poštnege in telegrafskega urada v Žerovnici. e) Pri c. kr. finančnem ravnateljstvu priporočala je zbornica prošnjo tvrdke Luckmann & Bamberg v Ljubljani za dobivanje davka prostega bencina. f) Zbornica je priporočala pri c. kr. finančnem ravnateljstvu prošnjo mesarja Franca Mauriča iz Postojne za dobivanje denaturirane morske soli po znižani ceni. g) Na c. kr. okrajno glavarstvo v Litiji in mestni magistrat ljubljanski je zbornica poročala v smislu zakona z dne 16. januarja 1895, drž. zak. št. 26, o prošnji tvrdke Lehbinger & Bergmann v Litiji, oziroma o prošnji Ign. Žargija v Ljubljani za dovolitev razprodaje. h) Zbornica je priporočala pri c. kr. deželni vladi prošnjo Jakoba Gartnerja iz Kroke za spregled redne doprinebe sposobnostnega dokazila v svrhu izvrševanja žrebjarkega obrta kot namestnik svoje matere. (Daje prih.)

Nova izvirna opera!
V petek, dne 30. oktobra 1896.

Prikratk:

Gorenjski slavček.

Lirično komična opera v dveh dejanjih. Spisala Lujiza Pesjakova in Emanuel Zängl. Uglasbil Anton Foerster. Kapelnik g. Hilarij Benšek. Režiser g. Jos. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7,8. uri. Konec ob 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.

Prihodnja predstava bo v nedeljo, dne 1. novembra 1896.

75.000 kron je glavni dobiček velike ino-mostske 50-krajcarske loterije, ki se izplača samo z 20% odtegljajem v gotovini. Svoje čitatelje opozarjamo, da je zbiranje že dne 7. novembra.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Martina Nečemerja zemljišča v Selih, cenjena 2012, 300, 250 in 200 gld., in Antona Colariča posestvo v Rakovniku, cenjeno 535 gld., oba dne 30. oktobra in 30. novembra v Kostanjevici.

Meteorološko poročilo.

Oktobar	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
27.	9. zvečer	739.0	10.2	sl. jzah.	oblačno	
28.	7. zjutraj	738.4	8.9	sl. svzh.	dež	2.3
"	2. popol.	736.5	15.0	sr. jug	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 10.0°, za 1.7° nad nor-malom.

Dunajska borza

dne 28. oktobra 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 05 "
Avstrijska zlata renta	122 " 15 "
Avstrijska krona renta 4%	101 " 15 "
Ogorska zlata renta 4%	121 " 70 "
Ogorska krona renta 4%	99 " 15 "
Avstro-ogorske bančne delnice	984 " — "
Kreditne delnice	368 " 25 "
London vista	119 " 75 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 75 "
30 mark	11 " 75 "
30 frankov	9 " 54 "
Italijanski bankovci	44 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 69 "

Dne 27. oktobra 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	143 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	190 " 50 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	— " — "
Kreditne srečke po 100 gld.	197 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Rudolfove srečke po 10 gld.	22 " — "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154 " 50 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	472 " — "
Papirnati rubelj	1 " 27 1/2 "

Javna zahvala in priporočilo.

Že mnogokrat sem slišal hvaliti tovarniškega zastopnika gospoda **And. Hallekar-ja, Florijanske ulice št. 24 v Ljubljani**, zaradi izvršnih šivalnih in kmetijskih strojev in zaradi njegove poštenosti ter je obno mnenje, da se pri njem najboljši stroji po jako nizki ceni naročijo; zato sem tudi jaz pri njem naročil **slamorenzico patent, Austria št. 5** in sem prepričan, da so te slamorenznice zaradi obilne delavne zmožnosti, lahke hoje in ker je pri njih vsako pokvarjenje popolno izključeno, v resnici najboljše ter popolno nedosegljive in najcenejše. Zamorem torej priporočiti g. Hallekarja kot najpoštenejega zastopnika vsakemu, ki potrebuje šivalne in kmetijske stroje ter roletne in žaluzije. Zeleti bi bilo, da bi p. n. občinstvo podpiralo imenovanega z mnogobrojnimi naročili. Kakor se čuje z zanesljive strani, bode tovarna prav v kratkem otvorila tu zalogo, kar bi bilo za vsakega kupovalca jako važno. Želim torej imenovanemu prav obilno naročil ter ga vsakemu najtopleje priporočam.

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1896.

J. M.

(3158—2)

zemljiški posestnik, Poljanska cesta.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (1705-248)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Ansee, Ischl, Gmunden, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenc, Gurih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzenj, Marijine vaze, Heb, Francove vaze, Karlove vaze, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoludne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Gurih, Bregenc, Inomost, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabell. — Ob 4. uri 55 min. popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabell. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabell.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 6. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoludne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoludne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Velika množina izvršnih

suhih bosniških češpelj

se dobi na prodaj po nizki ceni pri g.

Josipini Koren

(3133—3)

v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 39.

Na prodaj je

elegantno urejena ter jako dobro obiskovana

brivnica

v manjšem mestu, kjer je tudi topliška sezona ter se nahaja vedno mnogo tujcev. (3130—3)

Dobi se za jako nizko ceno.

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Za
dame
in dekleta!
Dunajski
modelni klobuki
 elegantno in po ceni
 samo pri
K. Rechnagel-u
 Mestni trg št. 3
 in 24.

Poslano v pojasnilo.

Ker je začetkom letošnjega poletja naša tovarna za roletne in žaluzije v Hrotovskem na Češkem popolnoma pogorela, nam ni bilo mogoče nekatera tukajšnja naročila pravočasno vpslati. Vkljub temu pa danes, navzlic neresničnim izjavam potujočih agentov in drugih obrekovalnih jezikov, z veseljem priobčimo vest, da smo vsled nove zgradbe in povečanja svoje tovarne in razširjanja prometa, v ugodnem položaju, izvršiti vsako naročilo v jako kratkem času. Zamoremo torej s polno pravico javiti, da nas vsled sedanjega povečanja tovarne ne more doseči nobeden naših konkurentov ter da moremo najnovejše izdelke ponuditi po nizki ceni. Dajemo toraj za najlepše in trpežne izdelke, solidno in pošteno postrežbo popolno jamstvo ter prosimo ne poslušati obrekovalecev.

Za roletne ali žaluzije itd. uljudno prosimo naj se p. n. občinstvo blagovoli obrniti naravnost do našega jedinega glavnega zastopnika gospoda **Andr. Hallekarja, Florijanske ulice št. 24, v Ljubljani** ter jamčimo tudi za njegovo poštenost. Isto tam se dobe na zahtevo brezplačno bogato ilustrovani ceniki, proračuni o skupnih stroških, kakor tudi vsa potrebna pojasnila.

Usojamo se opozarjati p. n. hišne posestnike pri novih zgradbah in prezidanjih na svoje, za cele stavbe posebno nizko stavljen cene, katere se ne dosežejo pri stavbinih mojstrih niti pri agentih drugih tovarn. O tem se lahko vsak sam prepriča, ako povsod proračun za to zahteva, ter potem najboljši in najcenejši lahko izvoli ter se vsake nepravilne obvaruje. (3163—1)

Priporočajo se k nadaljnim mnogobrojnim naročilom z veseloštopovanjem

Zitovsko-Hrotovska tovarna za žaluzije in rolete
Maksa Vetterleina, Hrotov (Češko).

Usojam se p. n. občinstvu naznanjati, da imam na prodaj izvrstno

kranjske klobase in suho meso

po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršujejo se točno. Razpošilja se po pošti in po železnici.

V mnogobrojna naročila priporočam se posebno gospodom gostilničarjem.

Janez Sirk, mesar

(3135—3)

Šolski drevored.

RONCEENO

najmočnejša naravna arsen in železo sodr-
žujoča mineralna voda (2717—9)

priporočevana od prvih medicinskih avtoritet pri:
anemiji, klorosi, polniti, živčnih in ženskih boleznih, malariji i. t. d.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.
Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah.

Dve

poštni in brzojavni odpraviteljici

z dobrimi spričevali in z večletno prakso, iščeta
službe pri večjem poštneem uradu, kjer
bi mogle skupaj delovati. — Več pove upravništvo
„Slovenskega Naroda“. (3166—1)

Gotov uspeh

imajo skušene in visoko čislane

Kaiserjeve karamele iz
poprove mete

najboljši pripomoček proti pomankanju
stasti, bolenju želodeca in slabemu
pokvarjenemu želodcu. pristna v za-
voječkih po 20 kr. (3147—1)

Zaloga v Ljubljani: Viljema Mayer-ja le-
karna, Marjlin trg in Mr. Ph. M. Mardet-
schlaeger-ja lekarna, Prešernov trg.

Kuverte s firmo

priporoča po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Preizkusili in priporočili so
znameniti možje medicinske véde

tinkture za želodec

lekarja PICCOLI-ja v Ljubljani

katera krepča želodec, pospešuje
prebavljenje in telesno odprtje.

Steklenica 10 kr. (2635—17)

11 steklenic 1 gld. Poštna razpošiljatev se vrši v zabojčkih po
12 steklenic a 1 gld. 36 kr. itd.; poštini zaboj s 66 steklenicami
velja 6 gld. 26 kr. Poštno plača naročitelj.

Usojam se najuljudneje naznaniti p. n. občinstvu, da sem
prevzela novo opremljene prostore

gostilnice „Pri kroni“

ter se priporočam za obilen obisk.

Za dobra mrzla in gorka jedila je najbolje pre-
skrbljeno ob vsakem času dneva in se točijo izvrstna
dolenjska, bizelska in istrijska vina, kakor tudi
priznana dobro Auerjevo marčno pivo.

Tudi se odda še za tri večere na teden

— novo renovirano in zaprto kegljišče —

ki se dá dobro kuriti.

Z veseloštopovanjem

Hani Ferles.

(3164—1)

Plznsko točilno (zimsko) pivo.

Usojamo se najuljudneje naznaniti, da se razpošiljanje našega

(3151—2)

zimskega piva

začne dné 3. novembra t. l. in je najbolje priporočamo gospodom odjemnikom.

V Plznu, dné 20. oktobra 1896.

Meščanska pivovarna v Plznu

(ustanovljena leta 1842).

Glavna zaloga: F. Schediwy, Gradec, Annenstrasse 19.

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, štorje za obijanje stropov, samokolnice, cinkasto in pocinkano ploščevino, vsakovrstna kovanja za okna in vrata,

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(2173—55)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

Ljubljansko delniško društvo za
plinovo razsvetljavo.

Auer-jeva luč.

se je, kakor znano, v poslednjih letih v največ mestih tako zelo razširila, da je navadno prerezano gorilo popolnoma odstranjeno. To razširjenje zahvaljuje v prvi vrsti svoji intenzivni svetilni moči in potem tudi izdatno manjši porabi plina. Navzlic temu prednostma se mnogi naših čestitih konsumentov niso mogli prav sprijazniti z uporabo Auer-jeve luči. Uzrok temu je poglavitno v težavnem ravnanju z njo; na mnogih krajih se cilindri, senčila itd., niso prav nič ali le nezadostno snažila in sicer samo zaradi bojazni, da bi se ne pokvaril dragi žarilnik. Da je vsled tega svetilna moč mnogo manjša, je jasno. Da torej svojim častitim konsumentom naredimo uporabo Auer-jeve luči kolikor mogoče prijetno in da jej tudi tukaj pridobimo večje razširjenje, smo sklenili, da oskrbujemo snaženje Auer-jevih goril na svoje stroške. V to svrho bode od 1. novembra naprej jeden naših ljudij pri vsakem konsumentu Auer jeve luči blizu vsak teden temeljito osnažil vsa Auer-jeva gorila. Isti bode tudi zamenjaval slabe cilindre, gorila, senčila itd., da ne bode potreba po te nadomestilne dele še le pošiljati v tovarno. Taka nadomestilna dela prosimo plačati snažilcu svetilk, ki ima nalog, imeti seboj od nas potrjen tarif, v katerem so zaznamovane cene posamičnih nadomestilnih del, ter ga pokazati, ako se zahteva.

S to novostjo menimo ustreči večkrat izraženi želji svojih častitih konsumentov ter smo preverjeni, da s tem in z drugimi primernimi napravami in zboljšavami izdatno razširimo uporabo plinove luči v našem mestu.

(3161—1)

Vodstvo.

Št. 30.731.

Razglas

(3086—3)

mladeničem, ki stopajo v vojaško dôbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabôra, ki bode 1897. leta, naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, ki so bili rojeni 1874., 1875. in 1876. leta, se morajo zglasti v zapisanje

tekem meseca novembra letos

v ekspeditu mestnega magistrata.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je seboj prinesiti dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasti stariši, varuhi ali pooblašenci.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§: 31., 32., 33. in 34. voj. zakona navedenih ugodnostij, imajo ali v mesecih januarju in februarju 1897. leta podpisanemu uradu, ali pa na dan glavnega nabôra nabôrni komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje.

5. Oni, ki želé, da se jim dovoli stava izven domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zglastitve izročiti z listinami opremljene prošnje. V takem slučaju je moč istočasno zglasti in dokazati tudi pravico do kake v §§: 31., 32., 33. in 34. voj. zakona omenjenih ugodnostij.

6. Zglasti se morajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi, in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojstva (mornarice) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zglastitve in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti predpisano zglastitev, čeravno mu te ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka po § 35. vojnega zakona in zapade glôbi od 5 do 100 glđ., eventualno zaporu od 1 do 20 dnij.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

1. dan oktobra 1896.

Velika 50-krajcarska
loterija v Inomostu.

Predzadnji
teden!

(3057-13)

Glavni dobitek

75.000 kron
v gotovem
z 20% odbitka.

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. Mayer, banka v Ljubljani.

Velika pošiljatev
grobnih vencev
najnovejše po najnižjih cenah

je došla pri

(3168—1)

Karolu Recknagel

Mestni trg št. 24.